

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2026/228
KARAR NO : 2026/217
KARAR TR : 04/05/2026

ÖZET: Davacının satın aldığı araca motor asi numarası değiştirilmiş araç (change) olması nedeniyle el konulmasında, ruhsat ve tescil işlemleri sırasında yetersiz kalan davalı idarelerin kusurlu olduğu ileri sürülerek, uğranılan zararın tazmini istemiyle açılan davanın, 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesi gözetilerek ADL YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : S. B.
Vekili : Av. M. S.
Davalılar : 1-Adana Valiliği (Adli ve İdari Yargıda)
Vekili : Av. B. T.
2- İçişleri Bakanlığı (İdari Yargıda)

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, müvekkilinin Erzin Noterlik Ofisinin 25/10/2024 tarihli 09649 yevmiye numaralı düzenleme ekinde araç satışı sözleşmesi ile satıcı F. R. 'den araç satın aldığını, araç plakasının olup, aracı aldıktan sonra yeni plakasının olduğu oldu unu, aracın motor numarasının CAA035619, asi numarasının WV1ZZZ7HZA221597 ve W. marka kamyonet olduğu oldu unu, müvekkilinin 21/02/2025 tarihinde Mersin Asayiş ve Emniyet Müdürlüğü Oto Hırsızlığı Büro Amirliği'nde resmi belgede sahtecilik suçuna ilişkin ifade verdiği esnada tarafına ait plaka sayılı aracın change araç olduğu oldu unu öğrendiğini, aracın plakasının olup araç kaydında hacizler olduğu unun öğrenildiğini, Mersin İl Emniyet Müdürlüğü önce plakalı araç ile ilgili Adana Bölge Kriminal Polis Laboratuvarı Müdürlüğü'nden alınan uzmanlık raporunda; "*Motor bloğu üst yüzeyinde bulunan CAA473022 Motor numarasının orijinal olduğu kanaatine varılmış, ancak aracın tescil kayıtlarındaki (CAA035619) Motor numarası ile uyumsuz olduğu tespit edilmiştir*" ekinde tespitlerin yer aldığı olduğunu, müvekkilinin söz konusu kriminal rapor ile birlikte araca el konulması nedeniyle zarara uğradığını, müvekkilinin Devletin tuttuğu sicil kaydına güvenerek aracı aldığını, zararının karışılmasını için 03/03/2025 tarihinde Adana Valiliği İl Emniyet Müdürlüğü'ne yaptıkları müracaata olumsuz cevap verildiğini, müvekkili işine aracıyla gidip geldiğinden aracından yoksun kaldığı dönemde başka bir araç kiralamak zorunda kalacağını da belirterek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla araç satışı bedeli olan 580.000 TL maddi zararın araca el konulma tarihinden itibaren ilave olacak temerrüt faizi ile, 1.000 TL araç mahrumiyetinden kaynaklı zarar ile 100.000 TL manevi tazminatın temerrüt faizi ile birlikte davalı Adana Valiliği'nden tazmini istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYU MAZLIK MAHKEMESİNİN KARAR YERİNDE KALMASI VE KARARIN İZLENİMLİ OLMASI

A. Adli Yargıda

2. Adana 17. Asliye Hukuk Mahkemesi 04/12/2025 tarih ve E.2025/374, K.2025/223 sayılı kararı ile, davanın görüm ve çözümünün idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle, yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle dava davası artık noksanlıktan dolayı davanın usulden reddine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Somut uyu mazlıkta ise davacı, change aracın tescil edildi i sonradan anla ılan ve sicil kayıtlarına güvenerek noter yoluyla satın aldı ı araca el konulması sebebiyle u radı ı zararda, görevini gere i gibi yerine getirmeyip hatalı tescili yapan idarenin sorumlulu u bulundu unu ileri sürmektedir. Davacının davalının hizmet kusuruna dayandı ı olayda, davalının kendi görev alanındaki kamu hizmetini, idare hukuku ilke ve kurallarına göre yürütülece i ve idari i lem ve eylemlerinden do an uyu mazlıkların da Anayasanın 125. maddesi ve 2577 sayılı YUK'un 2. maddesine göre idari yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i açıktır. Zira araç tescili, mahiyeti itibariyle idari bir i lem olup, trafik kaydındaki tescilin iptali ile yeni kayıt ve tescile karar verilmesi sonucunu do uracak mahiyettedir. Bu görevin 2918 sayılı Kanunda verilmi olması, bu görevden kaynaklı kamu hizmetinin kusurlu olması nedeniyle olu acak zarardan dolayı darenin özel hukuk hükümlerine tabi olaca ı sonucunu do urmaz. darenin hizmet kusurundan kaynaklanan zararlar yönünden idareye kar ı idari yargı yerinde tam yargı davası açılması gereklidir. Bu nedenle davanın yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle dava artı yoklu undan usulden reddine..."

3. Davacı vekili, bu kez aynı istemle ç i leri Bakanlı ı ve Adana Valili ine kar ı idari yargı yerinde dava açmı tır.

B. dari Yargıda

4. **Adana 1. dare Mahkemesi 06/03/2026 tarih ve E.2026/219 sayılı kararı ile,** uyu mazlı ın adli yargının görev alanına girdi i gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyu mazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermi tir. Kararın ilgili kısmı öyledir:

"...Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, Kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebilece ine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan do an tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadı ına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmi bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, ba ta Uyu mazlık Mahkemesi olmak üzere di er yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesinde dir.

Bu do rultuda, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin i aret edilen kararı gözetildi inde, bahsi geçen Kanun maddesinin 2918 sayılı Kanun'un uygulanmasından kaynaklanan sorumluluk davalarını kapsadı ı ve Kanun'un, trafik ile ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulu ları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalı ma usullerini kapsadı ı, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un uygulanmasından do an sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli oldu u; davacıya ait aracın trafi e tesciline ili kin kayıtların hatalı olarak tutulmasından kaynaklı olarak meydana geldi i öne sürülen zararın tazmini istemiyle açılan i bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i sonucuna varılmı tır.

Her ne kadar, dava konusu olayda davacının zararına sebebiyet veren eylemler, dava dı ı ki ilerinin hileli i lemleri ile idare yanıltılarak trafi e tescilleri için gerekli i lemlerin hukuka aykırı ekilde gerçekleştirilmesi sebebiyle, idare çalı anlarının kusurundan kaynaklanan ve idari hizmetin kötü i lemesi kapsamında de erlendirilebilecek nitelikte eylemler ise de; davaya konu zarardan do an sorumlulu un 2918 sayılı Kanun'un ve bu Kanun'un uygulanmasına yönelik Karayolları Trafik Yönetmeli i'nin araçların tesciline ili kin hükümlerine aykırı hareket edilmesinden kaynaklandı ı, 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinde de, madde ayrımı yapılmaksızın 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan sorumluluk davalarının adli yargı yerinde çözümlenece inin açıkça belirtildi i; bu düzenlemenin, genel idare esaslarına ili kin sorumluluk hükümlerini düzenleyen di er kanunlara nazaran özel nitelikte oldu u ve bu nedenle idare ajanlarının eylemlerinden kaynaklansa dahi davaya konu uyu mazlıkta öncelikli olarak

uygulanması gerektiği kanaatine ulaşılmıştır.

Nitekim benzer uyuşmazlıklara ilişkin Uyuşmazlık Mahkemesinin 22/12/2025 tarih ve E:2025/578, K:2025/778 sayılı kararı ile 22/12/2025 tarih ve E:2025/599, K:2025/779 sayılı kararı da bu yöndedir..."

5. Adana 1. derece Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. LG L HUKUK

A. Mevzuat

6. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı, karayollarında, can ve mal güvenliğini yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir."

7. 2918 sayılı Kanun'un "Kapsam" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun, trafikle ilgili kuralları, araçları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışan usulleri ile diğer hükümleri kapsar.

Bu Kanun, karayollarında uygulanır. Ancak aksine bir hüküm yoksa;

a) Karayolunda bulunan alanlardan kamuya açık olanlar ile park, bahçe, park yeri, garaj, yolcu ve emme terminali, servis ve akaryakıt istasyonlarında karayolu trafiği için faydalanılan yerler ile,

b) Erişim kontrollü karayolunda ve para ödenerek yararlanılan karayollarının kamuya açık kesimlerinde ve belirli bir karayolunun bağlantısını sağlayan deniz, göl ve akarsular üzerinde kamu hizmeti gören araçların, karayolu araçlarına ayrılan kısımlarında da,

Bu Kanun hükümleri uygulanır."

8. 2918 sayılı Kanun'un "Çiğler Bakanlığı'nın görev ve yetkileri" başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"(Başlıkları ile Birlikte Değişiklik: 6/12/2019-7196/39 md.)

a) Araçları, bu Kanuna göre araçlarda bulundurulması gerekli belge ve gereçleri, sürücülerini ve bunlara ait belgeleri, sürücülerinin ve karayolunu kullanan diğer kişilerin kurallara uyup uymadığını, trafik düzenlemelerinin ve çeşitli tesislerin bu Kanun hükümlerine uygun olup olmadığını denetlemek.

b) Duran ve akan trafiği düzenlemek ve yönetmek.

c) El koydukları trafik kazalarında trafik kaza tespit tutanağı düzenlemek.

d) Trafik suçu işleyenler hakkında tutanak düzenlemek, gerekli işlemleri yapmak ve takip etmek.

e) Trafik kazası neticesinde hastalanan veya yaralananların bakımlarını sağlayacak tedbirlerin süratle alınmasına yardımcı olmak ve yakınlarına haber vermek.

f) Araçların tescil işlemlerini yaparak belge ve plakalarını vermek.

g) Sürücülerin belgelerini vermek.

h) Ülke çapında araçların ve sürücülerin sicillerini tutmak, bunlara ilişkin teknik ve hukuki değişiklikleri yapmak, iletirmek, istatistiksel bilgileri toplamak ve değerlendirmek.

i) Trafik kazalarının oluşma nedenleri ile ilgili tüm unsurları kapsayan istatistik verileri ve bilgilerini toplamak, değerlendirmek, sonuçlarına göre gereken önlemlerin alınmasını sağlamak ve ilgili kurullara teklifte bulunmak.

j) Hasar tazminatı ödemelerini hızlandırmak amacıyla sigorta şirketlerince istenecek gerekli bilgi ve belgeleri vermek.

k) Ayrıca bu Kanunla ve bu Kanuna göre çıkarılmış olan yönetmeliklerle verilen diğer

görevleri yapmak.

Sürücülere ait bilgilerde meydana gelebilecek de i iklikler ve araçlar üzerinde meydana gelebilecek teknik veya hukuki de i iklikler ile haciz, rehin, ihtiyati tedbir ve belge iptali gibi kısıtlayıcı erhlerin; elektronik ortamda tutulan siciller üzerine i lenmesi ve kaldırılması i lemleri, bu de i iklik veya erhlere karar veren yargı ve icra birimleri ile kamu kurum veya kurulu ları tarafından elektronik sistemle yapılabilir. Sürücü belgesi ve tescil i lemlerine esas te kil edecek bilgiler, ç i leri Bakanlı ı tarafından ilgili kamu kurum veya kurulu larından elektronik sistemle temin edilebilir veya kanunlardaki istisnalar hariç olmak üzere bu amaçla sınırlı olarak payla ılabilir. Bu fıkraya ili kin usul ve esaslar yönetmelikte belirlenir.

Bu maddedeki görev, yetki ve sorumluluklara ait di er esaslar ile trafik kurulu larının, çalı ma ekil ve artları, görevlendirilecek personelin nitelikleri, seçimi, çalı ma usulleri, görev, yetki ve sorumluluklarına ait esaslar ç i leri Bakanlı ınca çıkarılacak yönetmelikte belirtilir."

9. 2918 sayılı Kanun'un "Tescil belgesi alma zorunlulu u" ba lıklı 19. maddesinin 1. fıkrası öyledir:

"Araç sahipleri araçlarını yönetmelikte belirtilen esaslara göre yetkili kurulu a tescil ettirmek ve tescil belgesi almak zorundadırlar. ..."

10. 2918 sayılı Kanun'un "Araçların satı , devir ve tescili ile bu i lemlerle ilgili yetki ve sorumluluk" ba lıklı 20. maddesinin ilgili kısımları öyledir:

"(De i ik: 18/1/1985 - KHK 245/7 md.; De i tirilerek kabul: 28/3/1985-3176/7 md.)

Tescil süreleri, satı ve devirler, noterlerin sorumlulu u ile ilgili esaslar unlardır:

a) Araç sahipleri,

1. (De i ik: 13/2/2011-6111/55 md.) Tescili zorunlu ve ilk tescili yapılacak olan araçların satın alma veya gümrükten çekme tarihinden itibaren üç ay içinde tescili için; bunların hurda durumuna gelmesi hâlinde ise bir ay içinde tescilin silinmesi için ilgili trafik tescil kurulu una veya Emniyet Genel Müdürlü ünün belirleyece i kamu kurum veya kurulu ları ile gerçek veya özel hukuk tüzel ki ilerine ba vurmamak,

2. (De i ik: 2/4/1998 - 4358/3 md.) Tescilin yapılması veya silinmesi için vergi kimlik numarası ile yönetmelikte belirtilen bilgi ve belgeleri sa lamak, Zorundadırlar.

b) Araçların giri i lemlerini yapan gümrük idareleri bu durumu 15 gün içinde araç sahiplerinin beyan ettikleri tescil kurulu una bildirmekle yükümlüdürler.

c) Tescil belgesi, aracın ba kasına satı veya devrine, hurdaya çıkarılmasına veya araçta, yönetmelikte belirtilen niteliklerin de i mesine kadar geçerli sayılır.

d) (De i ik: 24/12/2009-5942/1 md.) Tescil edilmi araçların her çe it satı ve devirleri, satı ve devri yapılacak araçtan dolayı motorlu ta ıtlar vergisi, gecikme faizi, gecikme zammı, vergi cezası ve trafik idari para cezası borcu bulunmadı ının tespit edilmesi ve ta it üzerinde satı ve/veya devri kısıtlayıcı herhangi bir tedbir veya kayıt bulunmaması halinde, araç sahibi adına düzenlenmi tescil belgesi veya trafik tescil kayıtları esas alınarak noterler tarafından yapılır. Noterler tarafından yapılmayan her çe it satı ve devirler geçersizdir.

Satı ve devir i lemi, siciline i lenmek üzere üç i günü içerisinde ilgili trafik tescil kurulu u ile vergi dairesine bildirilir. Bu bildirimle birlikte alıcı adına trafik tescil i lemi gerçekleştirilmi sayılır. Satı ve devir tarihi itibarıyla, 197 sayılı Motorlu Ta ıtlar Vergisi Kanunu hükümleri uyarınca eski malikin vergi mükellefiyeti sona erer, yeni malikin vergi mükellefiyeti ba lar.

Yapılan satı ve devir i lemi üzerine noterler tarafından yeni malik adına bir ay süreyle geçerli tescile ili kin geçici belge düzenlenir.

197 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinde yer alan sorumluluk hükümleri saklı kalmak kaydıyla, anılan maddede ve bu bentte yer alan isteme ve bildirmeleri elektronik ortamda yaptırmaya ve bu konuda yükümlülük getirmeye, elektronik bildirmelere ili kin usul ve esasları belirlemeye Gelir daresi Ba kanlı ı ve Emniyet Genel Müdürlü ü yetkili olup, bu kurumlar satı , devir ve tescile ili kin i lemlerin gerçekleştirilmesi için gerekli elektronik veri akı nı

sa larlar. Satı ve devir i lemlerini yapanlar, bu i lemler sırasında edindikleri bilgileri if a ettikleri takdirde Türk Ceza Kanununun 239 uncu maddesi uyarınca cezalandırılırlar.

Satı ve devir i lemlerinin bildiriminden itibaren bir aylık süre içerisinde ilgili trafik tescil kurulu u veya Emniyet Genel Müdürlü ünün uygun gördü ü kamu kurum veya kurulu ları tarafından yeni malik adına tescil belgesi düzenlenerek elden veya posta aracılı ıyla teslim edilir. Tescil belgesinin bir ay içerisinde teslim edilememesi halinde yeni malike sorumluluk yüklenemez.

(...)

Haciz, müsadere, zapt, buluntu, trafikten men gibi nedenlerle; icra müdürlükleri, vergi dairesi müdürlükleri, milli emlak müdürlükleri ile di er yetkili kamu kurum ve kurulu ları tarafından satı ı yapılan araçların satı tutana ının bir örne i aracın kayıtlı oldu u trafik tescil kurulu larına üç i günü içerisinde gönderilir. Aracı satın alanlar gerekli bilgi ve belgeleri sa layarak ilgili trafik tescil kurulu undan bir ay içerisinde adlarına tescil belgesi almak zorundadırlar. Alıcıların tescil belgesi almak için süresinde ba vurmamaları halinde bu araçları alıcıları adına re'sen kayıt ve tescil ettirmeye Emniyet Genel Müdürlü ü yetkilidir.

Bu bendin uygulanmasına ili kin usul ve esasları belirlemeye ç i leri ve Maliye Bakanlıkları yetkilidir.

..."

11. 2918 sayılı Kanun'un "Belge ve plaka vermeye yetkili kurulu lar" ba lıklı 22. maddesinin ilgili kısımları öyledir:

"(De i ik: 18/1/1985-KHK 245/8 md.; Aynen kabul: 28/3/1985-3176/8 md.)

Yönetmelikte gösterilen esaslara göre:

a) Askeri maksatlarla kullanılan Türk Silahlı Kuvvetlerine ait bütün araçlar ile çe itli anla malara göre askeri amaçla yurdumuzda bulunan kurulu lara ait araçların tescilleri Türk Silahlı Kuvvetlerince,

b) Raylı sistemle çalı an araçların tescilleri, kullanıldı ı yerlere göre ait oldu u kurulu larca,

c) makinesi türünden araçların tescilleri;

1. Kamu kurulu larına ait olanlar ilgili kurulu larınca,

2. (De i ik: 17/10/1996-4199/10 md.) Özel veya tüzelki ilere ait olanlardan; tarım kesiminde kullanılanlar ziraat odalarınca, tarım kesiminde kullanılanların dı nda kalan ve sanayi, bayındırlık ve di er kesimlerde kullanılanların tescilleri, üyesi oldukları ticaret, sanayi veya ticaret ve sanayi odalarınca,

d) Tarım kesiminde kullanılanlar hariç, l Trafik Komisyonlarından karar alınmak artı ile motorsuz ta itlardan gerekli görülenlerin tescilleri belediyelerce,

e) (Mülga: 13/2/2011-6111/57 md.; Yeniden düzenleme: 2/1/2017-KHK-680/52 md.;

Aynen kabul: 1/2/2018-7072/51 md.) Jandarma Genel Komutanlı ı ile Sahil Güvenlik Komutanlı na ait bütün araçların tescilleri Emniyet Genel Müdürlü ünçe,

Yapılır, belge ve plakaları verilir.

(Ek fıkra: 13/2/2011-6111/57 md.) Birinci fıkrada sayılanlar dı nda kalan bütün araçların tescilleri, araca ait belgelerin düzenlenmesi, ki iselle tirilmesi, ki iselle tirilen belgelerin basımı ve ilgililerine elden veya posta aracılı ıyla teslimi i lemleri Emniyet Genel Müdürlü ü veya ba lı trafik tescil kurulu larınca yapılır. Emniyet Genel Müdürlü ü; ilk tescili yapılacak araçların tesciline esas te kil edecek i lemleri elektronik ortamda bilgi payla ımı yoluyla yapmak üzere, elektronik ortamda olu turdu u bir ay süre ile geçerli tescile ili kin geçici belgeyi basmak ve araç sahibine vermek üzere kamu kurum veya kurulu ları ile gerçek veya özel hukuk tüzel ki ilerini yetkilendirebilir. Yetkilendirilen bu gerçek veya özel hukuk tüzel ki ileri, yapacakları i lemleri aralarında düzenleyecekleri protokol çerçevesinde ba ka gerçek veya özel hukuk tüzel ki ilerine de yaptırabilirler. Araca ait ki iselle tirilen belgelerin basımı ve ilgililerine elden veya posta yoluyla teslimi, Emniyet Genel Müdürlü ü tarafından belirlenen kamu kurum veya kurulu ları ile özel hukuk tüzel ki ilerine de yaptırılabilir. Bu i lemlerin yapılmasına dair usûl ve esaslar yönetmelikte belirlenir.

..."

12. 2918 sayılı Kanun'un "Görevli ve Yetkili Mahkeme" ba lıklı 110. maddesinin 1. fıkrası öyledir:

"(De i ik: 11/1/2011-6099/14 md.)

leteni veya sahibi Devlet ve di er kamu kurulu ları olan araçların sebebiyet verdi i zararlara ili kin olanları dâhil, bu Kanundan do an sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır."

13. 2918 sayılı Kanun'a dayanılarak çıkarılmı olan Karayolları Trafik Yönetmeli i'nin 28. maddesinde "Araçların Tescil Mecburiyeti"; 29. maddesinde "Tescile Yetkili Kurulu lar, Tescil için Müracaat Etme ve Bildirme Mecburiyeti ile Süreleri"; 30. maddesinde "Tescil lemleri Mü terek Hükümleri"; 31. maddesinde "Yeni Kayıt"; 32. maddesinde "Tescil Belgesi ve Geçerlili i"; 33. maddesinde "Motorlu araç trafik belgesi ve geçerlili i"; "Tescile Dair Di er lemler" üst ba lı 1 altındaki 36. maddesinde "Satı ve Devirler"; 37. maddesinde "Satı veya devir i lemi yapılan araçların tescil i lemleri"; 43. maddesinde "Çalınan araçlar hakkında yapılacak i lemler"; 44. maddesinde "Çalınan, kaybedilen, kullanılamaz hale gelen, bilgileri de i en belge ve plakalar" ile ilgili hususlar ayrıntılı olarak düzenlenmi tir.

14. 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun " dari Dava Türleri ve dari Yargı Yetkisinin Sınırı" ba lıklı 2. maddesinin 1. fıkrası öyledir:

" 1. (De i ik: 10/6/1994-4001/1 md.) dari dava türleri unlardır:

a) (ptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) dari i lemler hakkında yetki, ekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) dari eylem ve i lemlerden dolayı ki isel hakları do rudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (De i ik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz artla ma ve sözleşmelerinden do an uyu mazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyu mazlıklara ili kin davalar."

B. Yargı Kararı

15. 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2. Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz ba vuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, u gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemi ve iptal istemini oy birli iyle reddetmi tir:

"... Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildi i üzere, tarihsel geli ime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmi ve idari uyu mazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danı tay yetkili kılınmı tir. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyu mazlı in çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulundu unu söylemek olanaklı de ildir. Ancak, idari yargının denetimine ba lı olması gereken idari bir uyu mazlı in çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. tiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker ki i ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ili kin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı

kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülece ini öngörmektedir. tiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildi i gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizli i giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sa lanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldı ı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındı ı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görülece i yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik oldu u anla ılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu eridi üzerindeki araç trafi inden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdi i konusunda bir tartı ma bulunmamaktadır. dare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadı ı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı de ildir. tirazın reddi gerekir..." (26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

16. Uyu mazlık Mahkemesinin Kenan YA AR'ın Ba kanlı nda, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram EN, Döndü Deniz B L R, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALI KAN'ın katılımlarıyla yapılan 04/05/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idare mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, dava dosyalarının Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ndan, görev uyu mazlı mının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

17. Raportör-Hâkim Hatice CO KUN'un, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTCÇ 'nin davada adli yargının, Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gere i görü ülüp dü ünüldü:

18. Dava, davacının satın aldı ı aracın motor asi numarası de i tirilmi araç (change) olması nedeniyle el konulmasında, trafik tescil denetimleri yetersiz kalan davalı idarenin/idarelerin kusurlu oldu u ileri sürülerek, u ranılan zararın tazmini istemiyle açılmı tır.

19. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, Kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebilece ine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan do an tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadı ına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmi bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, ba ta Uyu mazlık Mahkemesi olmak üzere di er yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesinde dir.

20. Bu durumda, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin i aret edilen kararı gözetildi inde, bahsi geçen Kanun maddesinin 2918 sayılı Kanun'un uygulanmasından kaynaklanan sorumluluk davalarını kapsadı ı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulu ları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile

çalı ma usullerini kapsadı ı, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un uygulanmasından do an sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli oldu u; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i sonucuna varılmı tır.

21. Her ne kadar, dava konusu olayda davacının zararına sebebiyet veren eylemler, dava dı ı ki ilerinin hileli i lemleri ile idare yanıltılarak trafi e tescilleri için gerekli i lemlerin hukuka aykırı ekilde gerçekleştirilmesi sebebiyle, idare çalı anlarının kusurundan kaynaklanan ve idari hizmetin kötü i lemesi kapsamında de erlendirilebilecek nitelikte eylemler ise de; davaya konu zarardan do an sorumlulu un 2918 sayılı Kanun'un ve bu Kanun'un uygulanmasına yönelik Karayolları Trafik Yönetmeli i'nin araçların tesciline ili kin hükümlerine aykırı hareket edilmesinden kaynaklandı ı, 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinde de, madde ayırımı yapılmaksızın 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan sorumluluk davalarının adli yargı yerinde çözümlenece inin açıkça belirtildi i; bu düzenlemenin, genel idare esaslarına ili kin sorumluluk hükümlerini düzenleyen di er kanunlara nazaran özel nitelikte oldu u ve bu nedenle idare ajanlarının eylemlerinden kaynaklansa dahi davaya konu uyu mazlıkta öncelikli olarak uygulanması gerekti i kanaatine ula ılmı tır.

22. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Adana 1. dare Mahkemesinin ba vurusunun kabulü ile, Adana 17. Asliye Hukuk Mahkemesinin 04/12/2025 tarih ve E.2025/374, K.2025/223 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVL OLDU UNA,

B. Adana 1. dare Mahkemesinin BA VURUSUNUN KABULÜ ile Adana 17. Asliye Hukuk Mahkemesinin 04/12/2025 tarih ve E.2025/374, K.2025/223 sayılı GÖREVS ZL K KARARININ KALDIRILMASINA,

04/05/2026 tarihinde, Üyeler Ahmet ARSLAN ve Bilal ÇALI KAN'ın KAR I OYLARI ve OY ÇOKLU UYLA KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan Vekili
Kenan
YA AR

Üye
Eyüp
SARICALAR

Üye
Bayram
EN

Üye
Döndü Deniz
B L R

Üye
Ahmet
ARSLAN

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Bilal
ÇALI KAN

KAR IOY

Uyu mazlık Mahkemesinin 15/02/2016 tarihli, E.2015/926, K.2016/50 sayılı kararındaki kar ı oy gerekçesinde belirtildi i gibi; "Uyu mazlık, davacıya ait araca, emniyet yetkililerince el konulması üzerine u ranıldı ı ileri sürülen maddi ve manevi zararın yasal faizi ile birlikte tazmini isteminden do mu tur.

Adli ve dari yargı yerlerince verilen görevsizlik kararları nedeniyle olu an olumsuz görev uyu mazlı ı üzerine sayın ço unluk görü ü do rultusunda "Uyu mazlı ın çözümünün 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesi gere ince adli yargının görev alanında bulundu u" gerekçesiyle adli yargının görevli oldu una karar verilmi tir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesine 6099 sayılı Kanun'la eklenen 1. fıkra ile " leteni veya sahibi Devlet ve di er kamu kurulu ları olan araçların sebebiyet verdi i zararlara ili kin olanları dâhil, bu Kanun'dan do an sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır." hükmü getirilmi tir.

Eldeki uyu mazlık ise anılan Kanun hükmü kapsamında kalmamaktadır. Zira, 2918 sayılı Kanun'un 85. maddesinde açıkça belirtildi i üzere Kanun motorlu araçların i letilmesinden do an zararlar nedeniyle araç i letenin hukuki sorumlulu unu düzenlemektedir. Oysa ki somut uyu mazlıkta davacı, cra Müdürlü ü kanalıyla yapılan ihale sonucunda satın aldı ı araca emniyet yetkililerince el konulması sebebiyle u radı ı zararda davalı idarenin hizmet kusuru bulundu unu ileri sürmektedir.

Anayasa'nın 125. maddesinde; idarenin her türlü eylem ve i lemlerine kar ı yargı yolunun açık oldu u belirtildikten sonra, son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve i lemlerinden do an zararı ödemekle yükümlü oldu u kurala ba lanmı tir.

dare kural olarak yürüttü ü kamu hizmetiyle nedensellik ba ı kurulabilen zararları tazminle yükümlü olup; idari eylem ve/veya i lemlerden do an zararlar dare Hukuku kuralları çerçevesinde, hizmet kusuru veya kusursuz sorumluluk ilkeleri gere i tazmin edilmektedir.

darenin yürütmekle görevli oldu u bir hizmetin kurulu unda, düzenleni inde veya i leyi indeki nesnel nitelikli bozukluk, aksaklık veya bo luk olarak tanımlanabilen hizmet kusuru; hizmetin kötü i lemesi, geç i lemesi veya hiç i lememesi hallerinde gerçekleşmekte ve idarenin tazmin yükümlülü ünün do masına yol açmaktadır.

Davalı kamu tüzel ki ili i olup; kural olarak, i lem ve eylemleri idari nitelik ta ır. Somut olayda, bu davalının kanun ile kendilerine verilmi bulunan görevleri gere i gibi yerine getirmediikleri ileri sürülmü tür. Görevin hiç veya gere i gibi yerine getirilmemesi hizmet kusuru niteli inde dir. dare'nin hizmet kusurundan do an zararlardan dolayı, dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesi gere ince dare'ye kar ı idari yargı yerinde tam yargı davası açılması gerekir.

Trafik tescil ve büro amirli i tarafından araç tesciline ili kin olarak yapılan i lemlerin idari nitelikte olup hiç yapılmaması, geç yapılması ya da gere i gibi yapılıp yapılmadı ı hususunun idari yargı yerinin denetimine tabi bulunmasına göre 2577 sayılı .Y.U.K 2/1-b maddesinde sayılan dava çe itlerinden olan eldeki tam yargı davasında uyu mazlı ın çözümünde idari yargı görevlidir.

Bu gerekçelerle uyu mazlıkta Adli Yargıyı görevli kabul eden sayın ço unlu un görü üne katılmıyoruz.

Üye
Ahmet ARSLAN

Üye
Bilal ÇALI KAN

